

NOUS TEMPS. Rah-mon és tot un veterà del món de l'animació infantil, però és conscient que cal renovar-se contínuament. RAH-MON ROMA

Nous camins

Animadors en evolució

Xesco Boix va ser el pare de l'**animació infantil**. Avui veterans com Rah-mon Roma o joves com Mainasons tenen el repte de conquerir un públic criat en un **entorn digital**

PALOMA ARENÓS

Va ser el pare oficial de la criatura i 40 anys després se sentia orgullós de com ha crescut. El músic i pedagog Xesco Boix i Masramon (1946-1984) va ser el pioner de l'animació infantil a Catalunya. Tant temps després, la seva feina és encara eina de treball per a mestres i educadors i el seu material continua vigent. Tot i que va morir jove, als 38 anys, Boix va ser un artista intens i un animador incansable. Va gravar 35 discos i va publicar 10 llibres. A més, va fer més de 6.000 cantades en directe, majoritàriament per a la mainada. La seva feina va esdevenir una

lluita pacífica, però lluita. L'arma va ser una guitarra; l'eina, les cançons, i la voluntat, la de canviar tantes i tantes coses.

La llavor que va sembrar en plena dictadura va germinar l'any 1973, quan va arribar a la maduresa artística i va decidir dedicar-se professionalment a l'animació infantil. És l'època en què a Catalunya sorgeixen els esplais, moviments de lleure infantil, que es consoliden gràcies a les parròquies i els casals. Boix va convertir els esplais en un dels seus llocs preferits per actuar i ensenyar cançons. De fet, la majoria dels cançoners d'esplai es nodreixen de les seves cançons.

Darrere seu han aparegut desenes de grups i ani-

madors infantils –que van viure el moment més àlgid entre la dècada dels 90 i l'any 2000– amb perfils variats: el que opta per la música tradicional, el que escull composicions pròpies, el que fa un còctel de músiques d'arreu, de diversos estils musicals, i també els que afusellen el repertori de creació aliena sense miraments, segons lamenten els artistes veterans consultats. Alguns animadors van en grup, d'altres van sols o en duet, i hi ha qui enriqueix l'espectacle amb dansa, màgia, teatre, *clowns* o contacontes i, sobretot, amb molta imaginació. Tot és vàlid per conquerir i seduir un públic infantil i juvenil criat en un entorn molt digital i, sovint, difícil de sorprendre.

.....
"L'arrel de l'animació és dotar d'ànima el grup, saber comunicar", afirma Rah-mon

.....
Per a més informació

www.rah-mon.com
www.louferrat.com
www.mainasons.com
www.xesco.cat
www.samfainadecolors.cat
www.latreca.com

Un dels artistes que no han deixat mai de reinventar-se és el sabadellenc Rah-mon Roma, amb prop de 30 anys de vida com a animador infantil i un bagatge de més de 4.000 actuacions. Especialitzat en músiques i danses d'arreu del món, Roma és un optimista de mena, enamorat de l'ofici. "L'arrel de l'animació és dotar d'ànima el grup, saber comunicar. L'essència dels meus espectacles és la capacitat de sorpresa i fer-ho amb simplicitat i saber connectar amb el públic", raona.

Rah-mon treballa en tres àmbits: a les escoles, en festes populars o festes majors i fent formació a docents. Com a molts dels seus companys, en

aquests moments també li toca patir la crisi, ja que "hi ha poques contractacions de l'administració i s'estan pagant els preus dels anys 90". Per això, "molts no poden subsistir i molts animadors han plegat", lamenta. Ell, en canvi, continua reivindicant la dignificació de l'ofici d'animador i té paraules de gratitud per al seu admirat Xesco Boix: "Va ser el primer que va adaptar tècniques de l'escoltisme francès i del folk americà, i va crear una història única i va fer escola a Catalunya. Li devem molt", reconeix.

Reinventar-se

És el que cal per als temps que corren. Reinventar-se, fusionar, ser multidisciplinari. És el que fa temps que ofereix el grup Samfaina de Colors, fundat el 1988 per Mirna Vilasís i Xavi Múrcia. Al llarg d'aquests anys de treball ininterromput, Samfaina de Colors ha creat 21 espectacles musicals, ha fet més de 4.600 representacions arreu del país i els seus espectacles els han vist més d'1.500.000 d'espectadors. Amb un dels últims, *De bracet*, han fet un esforç imaginatiu per crear un espectacle que acosti els nens a la

Mainasons reinventa cançons infantils tradicionals a ritme de samba

poesia, però també en tenen d'altres a partir del cançoner tradicional reversionat.

Com a pare de tres fills, Roma és molt conscient de les noves exigències de mercat. "Crec que els nens d'avui en dia s'adulteren –en el doble sentit de la paraula: es fan adults i els fem malbé– abans d'hora amb l'allau de tecnologies i recursos que els oferim. Les TIC estan molt bé, però falten espais de joc, complicitat, compartir moments i riures amb la família, i l'animació ho ofereix. I no només parlo de la petita infància, sinó al llarg de la primària i també de la secundària". El seu segell d'identitat és "potenciar la ballaruga amb músiques i estils d'arreu del món". "Tinc un repertori ampli i la gràcia és saber adaptar-lo a cada situació. Per això has d'estar al 100% i atendre tots els estímuls", assegura. Amb ganes de seguir creixent i aprenent, el sabadellenc s'ha unit amb el grafiter Werens i amb el bateria i músic electrònic Oriol Cases, i el 2012 van impulsar l'espectacle d'exterior *Ball a l'aigua*, en què es barregen ingredients d'animació, de música electrònica i grafiti en directe.

Conscients també d'aquesta evolució constant, a finals del 2012 va néixer la companyia d'animació infantil Mainasons, una nova proposta musical i audiovisual per a nens i nenes. El grup de la Garriga ha recuperat deu cançons populars catalanes (*En Joan petit, Les oques van al camp, El cargol treu banya...*) i les ha versionat amb ritmes moderns (swing, samba-jazz, reggae...).

Han aconseguit un paquet audiovisual que té un CD amb les músiques, un DVD amb una pel·lícula i un conte amb les lletres de les cançons. L'audiovisual és una peça de 35 minuts que es desenvolupa a través de tres personatges reals, la Nia, la Mel i en Ton. Es tracta d'una historieta d'un dia a dia en un món fantàstic fet amb il·lustració: comença de bon matí amb *El gall quiquiriquí* i acaba amb *Son soneta*. Pel camí, els protagonistes es van trobant els personatges de les cançons i coneixen nous racons.

Alicia Torra, una de les impulsores del projecte, subratlla que "Mainasons és molt més que un producte d'entreteniment". "És un compendi artístic que pot aportar nombrosos beneficis a nivell didàctic, creatiu, social, comunicatiu, motriu i emocional". Per aconseguir finançament per poder produir les primeres mil còpies, l'equip ha utilitzat el sistema de *crowdfunding* a través de Verkami, una plataforma de micromecenatge per a projectes creatius. ■

Xesco Boix: el referent

Xesco Boix: "...Em fa molta il·lusió poder cantar a la vostra escola... Jo he arribat a la conclusió que els adults estan tocats del bolet... [Rialles]... No tots, sortosament. Els grans diuen mentides, no compleixen la paraula donada, estan gairebé ensopits, la imaginació no els funciona, es compliquen innecessàriament la vida... Ras i curt, que estan tocats del bolet... [Més rialles]... Sisplau: no els imiteu pas!"

L'any 1973 en Xesco tenia el títol de mestre i no volia deixar de ser mai un bon mestre. Per això va convertir el seu repertori en una mena de classe cantada i va obrir el camí de les escoles per desenvolupar la seva tasca d'educador. Per a les criatures i els educadors dels anys 70 va ser tot un referent.

L'aposta educativa i musical del Palau

El Palau de la Música Catalana ha presentat el seu nou projecte educatiu, un programa global que la institució posa en marxa per primera vegada i que dialoga amb la programació del Palau i el seu patrimoni. L'objectiu és consolidar un projecte educatiu propi "fomentant la participació del públic, la relació entre diferents generacions, la interacció amb altres disciplines i amb les programacions de la casa, la potenciació del patrimoni artístic i l'edició de materials i sessions formatives", segons detallen des de l'entitat. S'han concebut dos nous espectacles valents i originals. "Hem seguit els criteris d'excel·lència, centralitat dels cors, catalanitat i atenció a la música contemporània", destaquen. Es tracta de *Kantikipugui al Palau*, en què els 22 cantants del Cor de Cambra del Palau fan una proposta atrevida i divertida per gaudir de la immensa capacitat expressiva de la nostra veu i el cant coral, i *Cobla 2.0*, una nova proposta escenicomusical amb la Cobla Sant Jordi-Ciutat de Barcelona, per oferir una visió moderna de l'agrupació instrumental. També destaca la proposta *Abans de néixer al Palau*, dirigit a embarassades i acompanyants, en què es fa un viatge sonor cap a l'univers auditiu del nadó abans de néixer.

Famílies... parlem-ne

M. Jesús Comellas

Som diferents. Per què comparar?

Com podem explicar a la canalla –i no només amb arguments repetitius– que hi ha persones diferents, que no tothom fa les coses igual i que no cal ser el centre del món? Massa sovint el fet de parlar de les diferències queda reduït a expressions com: "Mira què fa!", "Mira què diu!" o "Mira com va!" O altres respostes com: "Jo vull guanyar perquè si no em sento malament".

Aquesta actitud no sempre és fàcil per als adults, i molt menys per a la canalla, que no entendran el valor de la diferència sense fer judicis de valor. Cal fer-los entendre que tots som diferents i que no responem a un patró inexistent i fals. I que aquesta diversitat de cada persona és la identitat, que no és només un aspecte extern o puntual sinó que forma part de com som, i per això mereixem tota la consideració i respecte.

Si això ho tenim clar i som conscients que tots som diferents pel que fa a l'aspecte, a la manera com pensem o com reaccionem, per què hem d'estar comparant? Per què hem d'estar competint i veure qui és millor en...? Per què oblidem que aquesta és la riquesa de la diversitat que tenen totes les persones? Aquest és el repte que, massa sovint, no s'assoleix: comentar, valorar i afavorir que en els diferents col·lectius, activitats o jocs, les criatures trobin diferents llenguatges i maneres de ser. Tot plegat per fer possible que no s'aparti ningú del grup com si fos un problema simplement perquè pensa o juga d'una manera diferent. Jugar no és competir, aprendre no és ser primer, compartir una estona d'esbarjo té molt interès perquè permet descobrir les moltes coses que hi ha en comú i les que ens ofereixen idees diferents.

Això comporta no fer referència a criteris negatius en relació a persones o grups socials, ja sigui en clau de manca, de manca de criteris o de mala educació. Tot al contrari, cal parlar de punts de vista diferents per no crear distància o desconfiança i no despertar una actitud crítica que podrà generar rebuig. Valorar el diferent procés de creixement, la manera de jugar, de fer, de les formes de vida de cada persona i grup social és important per mostrar –no invisibilitzar ni menystenir– els aspectes que es poden compartir en els diferents llocs i que d'alguna manera afavoreixen que les relacions siguin positives o, si més no, neutres per a tothom.

Maria Jesús Comellas és doctora en psicologia i pedagoga

RECURSOS. Mainasons renova l'animació per a infants. En el seu primer treball comparteixen protagonisme música, imatge i lletra. Volen entretenir però també generar beneficis didàctics i emocionals. MAINASONS